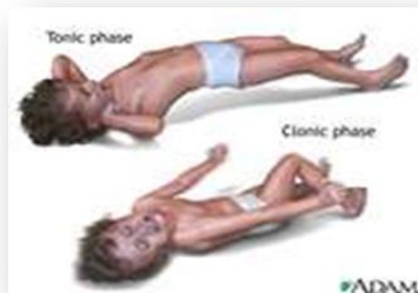

بیماران سیدالشهدا (ع) فارسان

تشنج در کودکان

بیمار گرامی:

پمفلتی که در دست دارید حاوی اطلاعات ضروری در خصوص
بیماری فعلی شما و چگونگی روند درمان و مراقبت آن می باشد.

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت
با همکاری: سوپروایزر آموزش کارکنان
تاریخ بازنگری: خرداد ماه سال ۱۴۰۳
کد پمفلت: IQF-164

نکته:

لازم به ذکر است کودکان قبل از سن ۶ ماهگی و نوزادان به علت تب بالا دچار تشنج نمی شوند.

منابع: زهرا فتوکیان - آموزش به بیمار و خانواده

با آرزوی بهبودی و سلامتی روزافزون

تلفن ۳-۳۳۲۲۷۳۳۱

علت تشنج همراه باتب چیست؟

بیشتر مواقع تشنج همراه با تب در اثر عفونتهای ویروسی دستگاه تنفس فوقانی یا عفونت حاد گوش میانی ایجاد میشود. گاهی ممکن است علت تشنج تب منتهزیت باشد.

آیا هر کودکی یک بار تشنج کند، تا آخر عمر دچار حملات تشنج خواهد شد؟

در سنین ۶ ماه تا ۵ سالگی مغز کودکان به افزایش درجه حرارت بدن حساس است در نتیجه ۳-۴ درصد کودکان در این سنین با تب های شدید (بیش از ۳۸ درجه) دچار تشنج میشوند. اکثریت این کودکان بعد از سن ۵ سالگی دچار تشنج نمیشوند. شایعترین سن برای تشنج ناشی از تب ۱۴-۱۸ ماهگی است و زمان آن از چند ثانیه تا ۱۰ دقیقه طول میکشد و بندرت تشنج ناشی از تب بیش از یکبار اتفاق میافتد.

تفاوت صرع با تشنج

اگر تشنج بدون تأثیر عوامل القا کننده و خود به خود تکرار شود، آن را صرع می-گویند. یعنی اگر فردی به علت بی-خوابی طولانی، گرسنگی شدید یا مصرف بعضی از داروهای محرک، دچار تشنج شود، مصروع نیست. به عبارت دیگر هر کس ممکن است در طول عمر خود، در شرایط خاصی، یک مرتبه تشنج کند، ولی این فرد مبتلا به صرع نیست.

تشنج چیست؟

تشنج عبارت است از اختلال موقتی در مغز، این اختلال دو عملکرد و خصوصیت دارد.

اول اینکه: به صورت ناگهانی آغاز میشود

دوم اینکه: غیر ارادی و غیر قابل کنترل است

علایم تشنج چیست؟

وقتی کودکی تشنج میکند ممکن است شما هریک از این علایم را ببینید:

کودک دچار اختلال هوشیاری شود یعنی اطرافیان را نشناسد
متوجه زمان و مکان نباشد، به صدا زدن شما پاسخ ندهد یا بیهوش
روی زمین بیفتد

اگر کودک شما مبتلا به حملات تشنج بدون تب (صرع) است
به این نکات دقت فرمائید:

۱- کودک شما تا زمانی که پزشک دستور دهد باید داروی ضد تشنج مصرف کند.

۲- هیچ گاه دارو را خود سرانه قطع نکنید یا مقدار آن را کاهش ندهید.

۳- کودکان مبتلا به حملات تشنج بدون تب (صرع) باید همواره مراقبت شوند بدون آنکه فعالیت جسمی ایشان محدود شود. در زمان انجام کارهای حساس مثل شنا یا استحمام حتماً از نزدیک مراقب کودکان باشید. اگر کودکان تمایل به بالا رفتن از بلندیها، درخت یا وسایل بازی دارد نزد کودکان بمانید.

۴- در صورتی که کودکان دچار حمله تشنج شد او را به پهلو بخوابانید جسم سفتی (چوبی یا چرمی یا پارچه ای) بین دندانهای کودک بگذارید تا زبانش در اثر قفل شدن دندانها آسیب نبیند. اطراف کودک را خلوت کنید و لباسهای تنگ یا زیور آلات را از گردن او باز کنید تا راحتتر نفس بکشد. در زمان تشنج هیچ ماده خوراکی یا آب را وارد دهان کودک نکنید و سریعاً او را به بیمارستان برسانید

۵- حرکاتی غیر ارادی در اعضای بدن کودک ظاهر شود این حرکات ممکن است قسمتی از بدن یا تمام اعضا را درگیر کند. ممکن است کودک به شدت دست و پا بزند، روی زمین بیفتد، سروچشمهای کودک به یک طرف بچرخد یا اینکه فقط یک دست یا یک پای کودک دچار حرکات تکان دهنده شدید شود و این حالت چند ثانیه تا چند دقیقه طول بکشد معمولاً این حملات کمتر از ۱۰ دقیقه طول میکشد.

۶- ممکن است کودک در زمان حمله کنترل ادرار خود را از دست بدهد.

۷- گاهی کودک به صورت ناگهانی رفتاری غیر عادی نشان میدهد مثلاً بدون آنکه متوجه اطراف باشد، شروع به دویدن میکند.

۸- ممکن است کودک برای چند لحظه به نقطه ای خیره شده و در این مدت متوجه اطراف نباشد.

اگر کودک شما مبتلا به حملات تشنج در زمان تب می شود به این نکات دقت فرمائید:

۱- هرگاه کودک شما به علت سرماخوردگی یا هر عفونت دیگری دچار تب شدید شد حتماً "با استفاده منظم از داروی ضد تب (استامینوفن) و پاشویه با آب ولرم تب کودک را کاهش دهید.

۲- هیچگاه برای کاهش تب کودک از اسپرین یا آمپول های تب بر استفاده نکنید.

۳- کودک را برای بررسی علت تب نزد پزشک ببرید.

۴- در صورتی که پزشک احتمال مننژیت را در کودکی بدهد کشیدن مایع نخاع کودک جهت آزمایش و تشخیص بیماری ضروری است. در این زمینه با پزشک همکاری کنید.

۵- اگر کودک شما سابقه تب و تشنج دارد با نظر پزشک در زمان تب شدید علاوه بر استامینوفن و پاشویه کردن کودک از داروی ضد تشنج به مقداری که پزشک دستور داده استفاده کنید تا از تشنج کودک پیشگیری شود.

۶- اگر بعد از تشنج کودک پزشک دستور داد تا کودک شما به مدت طولانی (حدود ۲ سال) از داروهای ضد تشنج استفاده کند، دارو را استفاده کنید.